

Sztratón*

EPIGRAMMÁK**Részeg vágyakozás**

Add ide jobb kezedet, hogy a táncnál el ne hasaljak,
 épp eleget kacarász így is a zsenge kölyök!
 Ám ha nem apja mögött nyújtózna, nem is kacarászna!
 S persze nem is lennék kótyagos én se, nem ám!

El nem bűvöl a hajzuhatag

El nem bűvöl a hajzuhatag, sem a fodrok, a bodrok,
 nem természetes ez, csak piperész-tudomány!
 Ám a poros, mocskos kölyök izgat a tornateremben,
 és ha a test színét fényezi át az olaj.
 Vágyam dísztelenül mézédés: mert a csalóka
 kozmetikázás csak asszonyi, küpriszi mű.

Az mese csak

Drága Theoklész, az mese csak, hogy a Khároszok oly jók,
 s hogy hárman vannak Orkhomenosz rögein.
 Ötször tíz táncolja körül ragyogó pofikádat,
 s mind lélektolvaj, mind nyilazó fenevad!

Boldog a festő

Boldog a festő, mert megfesthet, sőt, a viasz, mert
 bájad szobrászként győzhet a nyers anyagon.
 Bár lennék csúszómászó vagy szú, hogy a fába
 mászván szétrágjam rögtön a műremeket!

* A szardiszi Sztratón a Kr. e. II. század legjelesebb görög költői közé tartozik. Nevéhez fűződik a MÚSA PAIDIKÉ (MUSA PUERILLIS) című gyűjtemény összeállítása, mely saját és más költők (Meleagrosz, Kallimakhosz, Aszklépiadész, Rhainosz stb.) fiúkhöz írt szerelmes verseit tartalmazza. A verscsokor a GÖRÖG ANTHOLÓGIA (ANTHOLOGIA GRAECA) néven ismert gyűjtemény tizenkettedik kötete. (Cs. Z.)

A rózsza

Nem lelsz annyi virágot a lágy Zephürosz simogatta
réten, hogyha pazar kincseket ont a tavasz,
mint, Dionüsziosz, itten ahány nemes ifjat! A testük
khároszi–küpriszi kéz műve: megannyi szobor!
Nézd, Milésziosz az, ki a legszebb lett valahány közt:
illatozó szirmú rózsza, ahogy kivirul...
Még nem sejti: a szirmot a hőség összeaszalja,
s rút lesz, mint ragyogó arca, ha szőr lepi majd.

Csehy Zoltán fordításai

Végel László

ANYÁD A FÖLDEKEN SZÉTDOBÁLT FEHÉR INGEKRE EMLÉKEZIK

A kisebb-nagyobb megszakításokkal immár tíz éve tartó etnikai háború és polgárháborús feszültségek, a versailles-i Európa-történet agóniája, a jaltai világkép széthullása s mindezek következményeként a hetvennyolc napon keresztül tartó NATO-légicsapások motívumai együttvéve határozzák meg a néhai Jugoszlávia és a jelenlegi Szerbia ezredvégi hétköznapijait. Szerbia tehát mégis európai szimptomá: a peremvidéken fogalmazódott meg a XX. századi Európa minden következetlensége, és ide veti árnyékát a XXI. századi Európa minden kétértelműsége. Európa ez is – de a fonákja.

Az EXTERRITÓRIUM története – amelynek része az itt következő szöveg – sok ponton kezdődik tehát: 1918-ban, 1941-ben, 1989-ben, 1991-ben, 1999. március 24-én, a NATO-bombázások első napján, s nem tudni pontosan, hol kezdődik a majdani vége, és milyen lesz ez a vég. A sokszínű történetszálak azonban auto-

nóm életszemléletet, életfelfogást alakítottak ki a Balkán embereiben, amelyek már túlmutatnak a politikai és történelmi meghatározásokon: az emberi sorsok, hitvallások öntörvényű alkotóelemei lettek.

A hetvennyolc nap alulnézetből tárta fel, hogy milyen volt ebben a régióban a század. A tömegsírok és a hazafias pátosz, az egész világgal való dacos szembeszegülés és a kivételes nemzeti küldetéstudat által szegélyezett hétköznapi élet távolról szemlélve irracionálisnak és teljesen anarchikusnak tűnik. Középről tapasztalva az eseményeket és a történéseket viszont kiderül, hogy az egyszerű ember mindennapjaiban a gonosz elvesztette auráját, magától értetődővé vált, majdnem természetessé, amelyben a bíraskodás abszurd jelleget kapott; olyan helyzet ez, amelyben Istennek egy közönséges tyúkperben kell igazságot tennie. Ez az egyszerű ember ártatlannak vallja magát, és azt hiszi, hogy a nemzeti érdekekkel összhang-